

Medale SEP (2014) – prof. Roman Dzieślewski

Medal im. Profesora Romana Dzieślewskiego został ustanowiony z inicjatywy Oddziału Rzeszowskiego SEP uchwałą nr 2 Zjazdu Delegatów Oddziału Rzeszowskiego z dnia 21.02.2014 r. oraz zgodnie z realizacją wniosku złożonego przez ww. Oddział do XXXVI Walnego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich, który odbył się w dniach 5-08.06.2014 w Szczecinie.

Ustanowienie medalu ma na celu upamiętnienie działalności i zasług profesora Romana Dzieślewskiego, którego życie i praca może, a nawet powinna być wzorem i inspiracją dla młodego pokolenia. Roman Dzieślewski urodził się 18 stycznia 1863 r. w Tarnowie. W 1878 r. ukończył szkołę realną w Jarosławiu. Studiował na Wydziale Budowy Machin C.K. Szkoły Politechnicznej we Lwowie, uzyskując dyplom inżyniera w 1883 r. W latach 1882–1883 pracował na stanowisku asystenta w Katedrze Geodezji, po czym wyjechał do Berlina, gdzie przez trzy semestry uzupełniał wiedzę w Akademii Górniczej, a następnie przez semestr studiował elektrotechnikę na politechnice w Berlinie Charlottenburgu. Tam też został asystentem profesora Adolfa Slaby'ego. Po powrocie do Lwowa zatrudnił się w warsztatach inż. Rychnowskiego. W latach 1887–1889 odbył w austriackiej marynarce wojennej wojskową służbę techniczną, następnie przez dwa lata pracował jako inżynier maszynowy i budowlany w Wieliczce. W 1890 r. na wydziale Budowy Machin C. K. Szkoły Politechnicznej we Lwowie została utworzona Katedra Elektrotechniki. W ogłoszonym w 1891 r. konkursie na obsadę katedry, Roman Dzieślewski pokonał dotychczasowego wykładowcę elektrotechniki Franciszka Dobrzyńskiego. Kolegium Profesorów zdecydowało o tym po długich dyskusjach, biorąc pod uwagę doświadczenie praktyczne Dzieślewskiego. W ten sposób Roman Dzieślewski po powołaniu na profesora nadzwyczajnego i kierownika Katedry Elektrotechniki został pierwszym polskim profesorem elektrotechniki na ziemiach polskich. Trafność wyboru potwierdziły ciekawe wykłady, cieszące się dużym zainteresowaniem studentów. W 1895 r. Dzieślewski otrzymał nominację na profesora zwyczajnego, a w 1898 r. ukazał się jego podręcznik „Encyklopedia elektrotechniki, podług wykładów”. Oprócz pracy dydaktycznej i naukowej, prof. Roman Dzieślewski pełnił kierownicze funkcje na uczelni: był rektorem Szkoły Politechnicznej w kadencji 1901/02 i prorektorem w kadencji 1902/03, dziekanem Wydziału Budownictwa Machin, a następnie Wydziału Budowy Maszyn w sześciu jednorocznych kadencjach oraz prodziekanem Wydziału Budowy Maszyn przez pięć jednorocznych kadencji. Roman Dzieślewski był członkiem wielu organizacji, uczestniczył w realizacji różnych projektów, w tym samorządowych. Był zaangażowany w organizację lwowskich tramwajów elektrycznych, działał w Komitecie Organizacyjnym Powszechnej Wystawy Krajowej we Lwowie, jako członek Rady Miasta Lwowa był referentem spraw technicznych miasta, m.in. dotyczących rzeźni, wodociągów, gazowni i elektrowni. Profesor Dzieślewski aktywnie działał w organizacjach związanych z techniką, w tym z elektrotechniką. Od 1880 r. należał do Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie, w latach 1895–1896 był jego sekretarzem. W 1919 r. uczestniczył w Zjeździe Założycielskim

Stowarzyszenia Elektryków Polskich, był członkiem Komisji Zjazdowej, która przedłożyła Zjazdowi propozycję terminów z dziedziny elektrotechniki. Zmarł nagle 8 sierpnia 1924 r. w wieku 61 lat w majątku żony we wsi Kasinów pod Iwacewiczami na Polesiu. Został pochowany na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie.

Medal zaprojektowała Monika Tohl – artysta rzeźbiarz, a wykonany został w Zakładzie Odlewnictwa Artystycznego w Zaczerniu k/Rzeszowa. Pierwsze cztery medale zostały wręczone przy okazji odsłonięcia tablicy poświęconej prof. Dzieślewskiemu 27 marca 2015 r. w Tarnowie. Na awersie medalu przedstawiono popiersie prof. Dzieślewskiego, obok napis: ROMAN / DZIEŚLEWSKI / 1863–1924. Przy krawędzi napis: • PIERWSZY POLSKI PROFESOR ELEKTROTECHNIKI •. Na rewersie logo SEP, w otoku nazwy miast: TARNÓW, JAROSŁAW, LWÓW, RZESZÓW. Średnica medalu wynosi 70 mm, nakład pierwszej edycji 50 sztuk. W drugiej edycji z rewersu usunięty został napis RZESZÓW. Monika Tohl urodziła się w 1979 r. Ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Rzeszowie oraz Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Rzeszowie. Jej artystyczne zainteresowania związane są z rzeźbą, rysunkiem i malarstwem. Medal może być nadany osobom, organizacjom i instytucjom krajowym i zagranicznym, legitymującym się wybitnymi zasługami dla elektryki polskiej.

Źródła:

www.sep.com.pl

Biogram oraz opis medalu zostały zaczerpnięte z książki „Polska elektryka w medalierstwie i filatelistyce” za zgodą Autora dr. hab. inż. Dariusza Świsulskiego (Wyd. COSiW SEP, Warszawa 2018)